

[Dræbys]

byfornyelsen ikke skal monopoliseres til et mindre antal byfornylsesselskaber, men derimod skal kunne gennemføres mere bredt, bl. a. ud fra lejernes ønsker herom.

Et yderligere hovedprincip er, at finansieringen af byfornyelsen skal ske dels som tilvejebringelse af grundkapital efter de retningslinjer, som kendes fra almenyttigt byggeri, dels ved hjælp af en rentesikringsordning. Dækning af saneringstabet med en grundkapital er nødvendig i en lang række tilfælde, og det kan vi støtte.

Vi mener derimod, at en afgørende forudsætning for, at denne lovgivning vil komme til at virke fornuftigt, er, at der løbende er penge til rådighed til byfornyelsen. At basere finansieringen af størstedelen af byfornylsesindsatsen på en rentesikringsordning forekommer os at være at underkaste fornyelsen en betydelig og usikker sejlads mellem skær, som har navn af statslige besparelser. Det kunne være rimeligt at løbe en sådan risiko, hvis der ikke var andre udveje. Baserede man derimod i stedet finansieringen på indeksregulerede obligationer, ville denne farefulde sejlads kunne undgås. Vi skal derfor anbefale regeringen og ministeren, således som vi også gjorde det under det foregående beslutningsforslag, at regeringen snarest udarbejder konkrete forslag til indførelse af indeksregulerede lån til nybyggeri og byfornyelse. Vælger man en finansiering efter disse principper, vil man måske også i højere grad kunne åbne mulighed for en større grad af økonomisk ligestilling imellem områdeforbedringer og boligforbedringer – en ligestilling, der ikke er opnået i lovforslaget, som det foreligger i øjeblikket.

Et fjerde hovedprincip i lovforslaget er, at beboerne skal have indflydelse på byfornyelsen i deres ejendom og i det område, den ligger i. En stor del af denne knyttes i forslaget an til kommuneplanloven, og så langt er alt vel. Men der bliver alligevel et hul tilbage, hvor jeg mener der må stilles krav om yderligere offentlighed, enten via kommuneplanlægningen eller via byfornylsesloven. Den adgang til debat i offentligheden, som findes, om kommuneplanen i forbindelse med dennes rammedel, som må forudsættes at indeholde principper for byfornyelsen i et område, vil være af så principiel karakter, at den ikke i tilstrækkelig grad kan tages som udtryk for, at behovet for en dialog med be-

boerne i en ejendom, en karré eller et område er opfyldt. Efter vores opfattelse bør der, inden en lokalplan og en byfornylsesbeslutning sendes til drøftelse med beboerne, sikres dem mulighed for at drøfte f. eks. alternative muligheder for gennemførelse af byfornyelsen inden for kommuneplanens rammer. En sådan offentlighedsfase vil også være naturlig i andre tilfælde, men er dog helt nødvendig ved de ofte meget store indgreb, som foretages i en byfornylsesindsats. I beboernes indflydelse ligger også en holdning i lovforslaget, som vi deler, nemlig at forbedring af ejendomme og områder ikke skal trækkes ned over hovedet på folk; der er mulighed for at sige fra, og det finder vi rimeligt.

Et femte hovedprincip i lovforslaget er, at de beboere, der ønsker det, skal have mulighed for at blive i det kvarter, de bor i, hvilket stiller krav om erstatningsboliger. Vi kan også tiltræde forslaget i det selvstændige lovforslag om, at der skal sikres bedre muligheder for at skaffe erstatningsboliger i private udlejningsejendomme. Vi er ligeledes enige med boligministeren om, at dette skal sikres ved, at både private og almenyttige grundejere forpligtes til at stille lejligheder til rådighed.

Muligheden for at blive boende hænger også sammen med de økonomiske vilkår, altså den husleje, der skal betales. Vi kan også her tiltræde de principper for en ændring af boligsikringsloven, som ministeren har lagt frem, og som indebærer, at man kan starte på det hidtidige lejeniveau og derefter gennem en 5-årig aftrapning gå over til det nye.

Jeg skal herefter pege på nogle af de problemer, der efter vores opfattelse endnu ikke er løst i lovforslaget. Vi er enige med ministeren om, at der er en positiv beskæftigelsesvirkning af forslaget. Det helt store spørgsmål er imidlertid, om denne arbejdskraft kan fremskaffes. Arbejdsløsheden, vil mange svara, er der jo, men problemet er, at vi netop ikke har den helt store arbejdsløshed inden for de fag, man skal bruge ved byfornyelsen. Bedst kan det måske illustreres ved, at op imod 100.000 af de nuværende 150.000 arbejdsløse er kvinder, og at vi ved, at kvindernes andel af tilgangen til byggefagene udgør under 2 pct.

Det vil altså sige, at der er grænser for, hvor meget indhug vi kan gøre i arbejdsløs-